

Tips till en närstående eller annan stödperson:

- Ta reda på om personen med minnessjukdom har ett vårdtestamente och/ eller en intressebevakningsfullmakt. Se efter vilken information dessa innehåller.
- Bekanta dig i förväg med skriftligt material och extra information som handlar om beslutsfattande.
- Undvik att skapa situationer där den minnessjuka känner sig stressad.
- Ta tillräckligt med tid på er.
- Gör anteckningar om det ni diskuterar.
- Kom ihåg jämlikhet och förtroende.
- Använd klart och begripligt språk både när du talar och skriver.
- Berätta om goda och dåliga sidor med olika alternativ. Förklara hur de olika alternativen påverkar framtiden.

Hur kan jag förbereda mig?

En minnessjuk person kan ofta fatta beslut om ärenden i sitt eget liv.

Men ibland kan minnet vara så dåligt att det här inte längre lyckas. Därför är det viktigt att den minnessjuka gör upp ett vårdtestamente och en intressebevakningsfullmakt så länge hen ännu kan berätta om sin vilja.

Vårdtestamentet kallas också livstestamente eller vårdvilja. Det är ett papper där man skriver hurdan vård man vill ha i en situation när man inte längre själv kan bestämma om saken. Det är bäst att göra upp vårdtestamentet skriftligt. Men vårdtestamentet gäller också om personen muntligt har berättat hur hen vill ha det.

Med intressebevakningsfullmakten meddelar personen vem som får sköta hans viktiga ärenden om hen senare inte själv kan sköta ärendena. Det kan till exempel gälla penningaffärer.

Vilka saker hjälper en minnessjuk att göra val och fatta beslut?

Vem bestämmer om en minnessjuk persons ärenden?

Enligt lagen har alla självbestämmanderätt. Det betyder att alla får bestämma om sina egna ärenden. I lagen finns väldigt få undantag till den regeln. Också en minnessjuk person får fatta beslut om sitt eget liv så långt det är möjligt.

En närstående person eller annan stödperson kan hjälpa om den minnessjuka behöver stöd när hen ska fatta beslut. Andra människor fattar inte beslut för den minnessjuka.

Ibland är det svårt för stödpersonen att ta reda på hurdana beslut den minnessjuka önskar. Då kan stödpersonen fråga råd hos en minnesförening om hur det är bäst att diskutera med den minnessjuka.

Hur kan man hjälpa en minnessjuk person?

En stödperson kan stödja den minnessjukas minne och hjälpa hen att diskutera olika alternativ.

Stödpersonen kan

- leta fram information
- repetera saker
- hjälpa till att ansöka om service, till exempel FPA:s vårdbidrag eller väntjänst.
- spjälka upp instruktioner i mindre bitar
- förklara svåra saker
- diskutera med den minnessjuka om att välja bostad och om hjälpmedel i vardagen.
- diskutera med den minnessjuka om vardagliga saker, som dagsrytmen eller ätandet.
- leta fram olika alternativ som den minnessjuka kan välja mellan.
- fundera tillsammans med den minnessjuka på olika alternativ och deras goda och dåliga sidor.

”Enligt lagen har alla självbestämmanderätt”

Hjälpande telefon
Muistineuvo, Minneslinjen
09 8766 550
(0,08 €/minut + lokalnätsavgift)
Råd och hjälp om minnessjukdomar

Minneslinjen betjänar på svenska på tisdagar klockan 15–17 på samma telefonnummer.

Minnesförbundets kontor
09 6226 200

LÄTTLÄST

Bearbetning till lättläst Outi Tulijoki,
översättsättning och bearbetning
Maria Österlund

Minnesförbundet 2021

www.muistiliitto.fi/sv